HE 25/2026 vp, vastinekuuleminen lakivaliokunnassa 3.6.2026

- poimintoja asiantuntijalausunnoista

Oikeusministeriö
Anne Hartoneva

1. Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisten tehtävien järjestäminen

Eräissä asiantuntijalausunnoissa todetaan mm:

- Huoli vastuuvirkamiesmallista ja lähityöstä luopumisesta (vastineen sivut 2–3)

Oikeusministeriö:

- Vastuuvirkamiesmallin tavoitteet hyvät, mutta Risellä tarve, että virkamiehet keskittyisivät juuri niihin tehtäviin, joihin heillä on parhaat valmiudet. (vastineen sivu 4)

2. Rikosseuraamusalan koulutusuudistus

Eräissä asiantuntijalausunnoissa uudistuksen valmistelun ja taustatietojen kritisointia, s. 5–6

Oikeusministeriö:

- Valmistelumenettelyt ja tiedot ovat oikeusministeriön käsityksen mukaan kunnossa. s. 6
- Pääosa koulutusuudistuksesta esitetystä kritiikistä kohdistuu valtioneuvoston asetusten, oikeusministeriön asetusten ja ennen muuta tutkintosäännön ja opintosuunnitelman asioihin. s. 6–7

Eräissä asiantuntijalausunnoissa työssäoppimismallin kritisointia: koulutuksen laatu ja yhtenäisyys heikkenevät. s. 7–10

Oikeusministeriö:

- Opiskelijamalli säilyisi selvästi suurimpana opiskelumallina.
- Laatu ja yhtenäisyys kyetään turvaamaan, mm. 1) henkilöllä jo suoritettuna rikosseuraamusalan työtä tukeva toinen ammatillinen koulutus ja 2) RSKK varmistaa tarvittavan osaamisen. s. 10–12

Eräissä asiantuntijalausunnoissa todetaan, että RSKK:n itsenäisyys on säilytettävä eikä johtokuntaa pitäisi lakkauttaa. s. 14–15

Oikeusministeriö:

- Ei ole tarkoitusta muuttaa RSKK:n itsenäistä asemaa – se on jo nykyisin kehittämisen ja ohjauksen vastuualueen yksikkö.
- Kollegiaalinen päätöksenteko ei nykyisin kuulu Risen päätöksentekojärjestelmään. Tilalle voidaan perustaa neuvottelukunta, tämä ei edellytä lainsäädännössä säätämistä.
- Huomattava, että RSKK:n yksikönpäälliköllä keskeinen tutkinnon suorittamista koskeva päätöksentekotoimivalta.

s. 15–19

Eräissä asiantuntijalausunnoissa todetaan, että nykymuotoista yhteistyötä RSKK:n ja Laurea-ammattikorkeakoulun välillä ei pitäisi lakkauttaa ja TKI-toiminta pitäisi turvata. s. 19–20

Oikeusministeriö:

- Risellä on tarve keskittyä tutkintokoulutukseen ja täydennyskoulutukseen.
- Risellä on yhteys yleisen järjestelmän mukaiseen koulutus- ja TKI-toimintaan. Näitä yhteyksiä jatketaan ja kehitetään.

s. 20–23

3. Palveluiden hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta

Eräissä asiantuntijalausunnoissa kyseenalaistetaan, ovatko kaikki ko. palvelut julkista hallintotehtävää? s. 26–29

Oikeusministeriö:

- Toimintojen eri osien luonnehdinta seuraamusten täytäntöönpanossa vaikeaa. Kokonaisuus on julkista hallintotehtävää. s. 27–28

Eräissä asiantuntijalausunnoissa arvioidaan tarkoituksenmukaisuudesta ja sopimuksen sisällöstä säätämistä. s. 29–33

Oikeusministeriö:

- Ehdotettu sääntely kuten sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa (612/2021) sekä valtion lastensuojelulaitoksesta ja sen yhteydessä toimivasta koulusta eduskunnan vastikään hyväksymässä laissa (EV 6/2026 vp). s. 29–30

Eräiden asiantuntijalausuntojen perusteella täsmennyksiä:

- 7 a §:ään yksityiseltä palveluntuottajilta hankittavien hallinnollisten palveluiden sisällöstä sekä merkittävän julkisen vallan käytön rajaamisesta. s. 30–32
- 7 d §:n 1 momentin 1 kohtaan viittaus viranomaistoiminnan julkisuutta koskevan lainsäädännön noudattamiseen. s. 33
- 7 f §:n 2 momenttiin rikosoikeudellisen vastuun nimenomainen ulottaminen myös vuokrattuihin työsopimussuhteessa oleviin henkilöihin. s. 33–34
- Tarvittaessa lisättäisiin 7 f §:n alkuun viittaussäännös hallinnon yleislakeihin. s. 35–36